

Komoly események előtt áll Franciaország

Doumergue az új minisztereinek

Lebrun elnök elfogadta Daladier lemondását. — Az ucca népe megnyugodott ugyan, de még mindig farkasszemet néz a karhatalommal

A rendőrség és katonaság nem lő többet a tömegbe

Ezernél több a sebesült

Általános sztrájkra készülnek a francia munkások

Egész Európa azoknak az eseményeknek hatása alatt áll, amelyek egyrészt Franciaországban, másrészt pedig Ausztriában játszódtak le és amelyek mindkét ország további sorsára messzemenő kihatással lehetnek. A párisi sajtó oldalas cikkeiben foglalkozik az éjszakai eseményekkel, amelyek rengeteg halottat és több mint 700 sebesültet követeltek.

Az éjszakai véres tüntetéseimől csak a reggeli órákban lehetett teljes képet nyerni. A rendőrség jelentése szerint a Place de la Concorde-on több mint ötvenezer tüntető vonult fel akik közül igen sokan revolvért hoztak magukkal. A sebesültek között öt kamarai képviselő is van és megsebesült Maunier szenátor a híres csokotidé gyáros is. A "Populaire" jelentése szerint a párisi

harcoknak

29 halott áldozata van. A rendőrség tagjai közül 300-an, míg a tüntetők közül 400-an sebesültek meg.

Az "Action Française" azt írja, hogy a halottak száma eléri az ötvenet.

A reggeli lapok vezércikkei azt a kérdést igyekeznek tisztázni, hogy a tegnapi esti véres események forradalom jellegűek-e, vagy pedig a jelenlegi parlamenti rendszer eleni zendülést jelképezték csupán. A lapok megállapítják, hogy nemcsak Párisban, hanem a legtöbb vidéki városban törtek hasonló tüntetések és számos helyen fajultak el a demonstrációk véres uccai harcokká. Különösen Nantesben, Nancyban, Marseilleben folytak véres harcok.

ges felhatalmazása alapján A rendelet a következőket tartalmazza: A nyugalom súlyos megzavarása s a közbiztonságot veszélyeztető tüntetések miatt a további rendelkezésig betiltok minden szabad ég alatt tartandó gyűlést és felvonulást. A rendelkezés egyelőre Páris városára és a Szajna-körletre terjed ki.

Éjfél előtt a kormány a párisi helyőrséget visszavezényelte és gyarmati katonasággal váltotta fel. A spahik pedig hidegvérrel estek neki a tömegnek, szurtak, löttek s kegyetlenül belegázoltak a tüntetők közé. A Concorde tér és annak környéke, mindenütt ahol a harcok folytak, a dúlás rettenetes képét mutatja. A környéken levő fegyverkereskedések kifosztva, üresen állnak, mert a tömeg az éjszakai órákban ezeket az üzleteket ostromolta meg. Először csak innen szereztek be a legtöbben fegyvereiket.

A legvéresebb roham a Place de la Concordeon folyt le, ahol harmincezer ember indult elszánt támadásra a Qay de Orsay és a parlament épülete ellen.

Ugyanekkor történt, állítólag, hogy legalább is harminc képviselőt véresre vertek. A képviselők legtöbbször szurt sebet találtak. Az új párisi rendőrfőnök egyébként sajnálkozással állapította meg, hogy vannak halottak, de azok számáról nem volt hajlandó eddig nyilatkozni. A jobboldali lapok fenntartják, hogy az éjszakai forradalomnak 50 halottja van és több ezer főre megy a sebesültek száma.

Doumergue elfogadta a megbízatást

Páris, február 8.
A Daladier kormány szerdán délután benyújtotta lemondását Lebrun elnöknek. A kormány lemondását megelőzték a délután kiújult zavargások. A szenatus előtt ugyanis ismét hatalmas tömeg verődött össze, amelynek sikerült áttörni a hatalmas rendőri kordont. Ismét több véres összeütközés keletkezett. Eddig még nincs megállapítva, az újabb harcokban elesett sebesültek száma. A kormány lemondása azért történt meg, hogy elejét vegyék a további vérontásnak.

Lebrun köztársasági elnök délután 6 órakor magához kérte Doumergue volt elnököt és felajánlotta neki a kormány megalkotását. Doumergue eddig nem adott határozott választ, hanem gondolkodási időt kért. Később a megbízatást elvállalta.

Felhivatalosan a kormány lemondásához a következőket fűzik hozzá:

Lebrun köztársasági elnöknek az a szándéka, hogy életrehívja a forradalmi időkben szokásos népjóléti miniszteriumot. Daladier különben lemondása után kijelentette a reája várakozó újságíróknak hogy

nem hajlandó olyan eszközökkel biztosítani a rendet és nyugalmat, amelyek újabb vérontásokat idéznének elő.

A kormány lemondásának híre egyébként futótűzként terjedt el a fővárosban. Politikai körökben számolnak azzal, hogy bármiképpen és bárki is alakítja meg az új kormányt, első feladata kell hogy legyen a Kamara feloszlítása. Politikai körökben újabban teljesen kizártnak tartják Daladier újból való meghívását, mert ez csak a helyzet kiéleződéséhez és újabb összeütközésekhez vezetne.

Daladier a tegnapi véres éjszakai uccai harcok folyamánként ma délelőtt kiadta az első diktatorikus jellegű rendelkezést a köztársasági elnöktől nyert különle-

Újabb összeütközések Páris uccáin

Délelőtt a Concorde téren ismét tüntetők jelentek meg de erős rendőri készültséggel és egy gyarmati gyalogos szakasszal találták szemben magukat. Újabb összeütközésre került sor. A Bulevar-ikon délelőtt is kisebb csatapatók voltak. A Champs Elyséen mindjárt ebéd után ismét válságosra fordult a helyzet. A tömeg az elnöki palotát fenyegette, amelyet erős gyarmati csapatok és rendőrségi szakaszok tartottak megszállva.

A fővárosban még mindig nem csilla-

pultak a kedélyek. Dél óta ismét sűrű embertömegek lepték el a körutakat, főleg olyanok, akik ismét tüntetni akartak. Mindenfelé karhatalmi járőrök cirkáltak. Több helyen dúlakodásra és összeütközésre került sor. A belügyminiszteriumot színes gárdaőrzi, az elnöki palota felé vezető utakat ugyyszólván teljesen elzárták a forgalomtól. A Concorde téren délután hatalmas tömeg kezdte meg a tüntetést. A rendőrség igyekezett feloszlítani a tömeget.

Véresre vert a tüntető tömeg egy képviselőt

A hangulat a déli órákban továbbra is izgatott az egész fővárosban. Az uccák szokatlanul kihaltak. Valószínűnek tartják, hogy délután vagy legkésőbb este megismétlik az összecsapásokat. Az uccákon mindent tankokat állítottak fel és gépfegyveres spahik vigyáznak a rendre. A város középületeit is katonaság szállta meg. Délután az a hír terjedt el, hogy a városi polgárság megnyerte mára a haderőt is és újabb összecsapások esetén a katonaság is átpártol a rezsimellenes polgársághoz.

Délután a Madeleine templom előtt komoly és véres összecsapásra került a sor. A tüntetők néhány képviselőt is megtámadtak. Elfogták itt Roland radikális szocialista szenátort, aki az uccán azt a megjegyzést tette, hogy a rendőrségnek igaza volt az éjszaka, amikor a fegyverét használta.

A tömeg erre rávetette magát, minden ruháját letépte, majd méztelenül véresre verte.

Csak a rendőrök közbelépése után tudott kimenekülni szorongatott és veszélyes helyzetből.

Daladier miniszterelnök lemondása után Lebrun elnök rögtön telefonon hívta fel Tournefeuille városkában tartózkodó Doumergue-t, akinek felajánlotta a miniszterelnökséget.

Doumergue magas korára való tekintettel a meghívást ezúttal is elutasította.

A késő délutáni órákban politikai körökben híre terjedt el, hogy Doumergue számtalan politikai unszolására mégis hajlandónak nyilatkozott a kormányalakítást elvállalni.

Ugy tudják, hogy Doumergue csütörtökön délelőtt érkezik a fővárosba. Lebrun a volt elnök hazafias érzéseire hivatkozva, kérni fogja, hogy tekintsen el a nehézségektől és alakítson kormányt.

Az esti órákban újból kiéleződött a helyzet. A Boulevard Italiennon egy század lovasscendőr csak nagynehezen tudott magának utat törni. Nyomában vonult fel 3000 főnyi tüntető tömeg, akik a lovasokat közáporral futamították meg. Ez mintha jeladás lett volna, mert 9 óra tájban egyszerre újból kitörték mindenfelé a zavargások. A tüntetők rávetették megukat a rendőrökre és csendőrökre, úgy hogy a karhatalmi alakulatok kénytelenek voltak kivont karddal utat törni maguknak. A tüntetők ezután a vízüzemeket támadták meg. A postai alkalmazottak este általános sztrájkot proklamáltak. A szubvencionált színházakban lemondták az előadásokat. A lobogót valamennyi középületen félárbóca oroszra tétek.

A parlament feloszlátását követelik a frontharcosok

Az Elysé palotában a volt frontharcosok és a nadirokkantak küldöttsége jelent meg, hogy Lebrun köztársasági elnöknek átnyújtsa az általuk egyhangúlag elfogadott határozati javaslatot. Az írat tartalma a következő:

— A volt frontharcosok, katonák, olcsók, akik a háboruban meg is sebesültek, békésen összejöttek, hogy az ártalmas botrányok ellen, amelyeket napról-napra fedeztek fel, tiltakozzanak és követelik a képviselőház annyira óhajtott feloszlátását. A mozgóórság ok nélkül körülvette megsebesítette, visszatartotta megverte, sőt többeket meg is ölt közülük, mindezt a belügyminisz-

ter és rendőrfőnökének utasítására, anélkül hogy rászolgáltak volna. A megdöbbentésünk nagy. Tegnap még békésen és fegyvertelenül mentünk az uccákra de a kihívásra holnap gránátokkal és régi hadiemielenkkel

Általános sztrájkra készül a francia munkásság

A legújabb hírek szerint a munkásszervezetek általános sztrájkot készítenek. Az ülés a késő éjszakai órákban folyik. Ezzel akarnak ugyanis válaszként a reakciós városi polgárság provokációjára. Számolnak azzal, hogy Doumergue volt elnök aki már utban van Páris felé, pártokon felüli kormányt fog alakítani. Páris népének izgalma közben közben folyton növekszik. Elővigyázati okokból a kamara épületét este teljesen lezárták. A rendőrfőnök rendeletét, amely minden gyülekezést betilt, nem veszik figyelembe. A rendőrség most már semmit sem tesz, hogy a tömeget feloszlassa.

Az őszülés nem szégyen,

de eredeti hajszínét visszanyerheti a FLOREAL hajregenerátor használatával. Nem festőszer! Régi bevált hajvix! 1 üveg ára 60 Lei. Romániában kapható Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56.

A német sajtó ügyes sakkhúzásnak mondja a szovjet-magyar diplomáciai viszony helyreállítását

Budapest február 8.

A budapesti keresztény sajtó támadja a kormányt Oroszország jogi elismerése miatt. Felveti a kérdést, hogy a Budapestre költöző szovjetkövetség nem fogja-e agitációja céljaira felhasználni a helyzetet. Politikai körökben úgy tudják, hogy Magyarország első szovjet követe Arnoldi Jungerth lesz, aki eddig Rigában és Ankarában teljesített diplomáciai szolgálatot.

A német sajtó élénken kommentálja Magyarország diplomáciai lépését és megalapítja, hogy ügyes sakkhúzás volt Magyar-

ország részéről.

Német politikai körökben Magyarország lépését azzal magyarázzák, hogy Magyarországnak szüksége van a szovjet való gazdasági együttműködésre. A szovjet mind nagyobb politikai szerephez jut, legközelebb belép a Népszövetségbe és mint nagyhatalom állandó tanácstagságot is fog szerezni magának.

Sírból jövő hangokat hallott egy erdélyi község népe

Kibontották a sirt, hogy a község népe megnyugodjék

Turda, február 8.

Poiana községből a közelmúltban súlyos állapotban a klinikára szállították Popa Gheorghe 24 éves fiataembert, aki betegség ellen széruminjekciót kapott. A beteg az injekciók után rövidesen meghalt. A klinika halottas kamrájába került ahonnan később hazaszállították és a faluban rendes szertartások szerint eltemették.

Másnap, midőn a falu lakossága már felszabadult a gyászhangulat hatása alól, egyszerre az a hír kelt szárnyra, hogy a halott fiatalember öreg édesapja a temetőben, — ahová fia sírjához látogatott el, — fia segítségét kérő hangját hallotta.

Ehhez a hírre sokan a temetőbe siettek ahol az apa önkívületi állapotban összefüggéstelen szavakkal bizonyítani igyekezett, hogy a sírból fia hangja hallatszik. A megjelentek erre az a megrázó jelenet oly erős hatással volt, hogy nagyrésztük szintén hallani vélte az öreg ember által hallott hangokat.

A jelenlevők között volt az elhunytak néhány közeli hozzátartozója is kik visszemlékeztek arra, hogy midőn a halottat a halottaskamrából a boncterembe vitték, annak testén gyöngyöző vízcspepeket láttak amiből ők azt következtetik, hogy az elhunytat tényleg tetszhalottként temették el. A rekongnak ez az előadása borzalom

mal töltötte el a jelenlevőket, akik közül többen magukból kikelve a csendőrszere siettek, ahol az esetet jelentve engedélyt kértek a sír kibontására.

Ez a csendőrség közbenjöttével azonnal meg is történt. A koporsó kibontása után megállapítást nyert, hogy a halott éppúgy feküdt a koporsóban, mint ahogy eltemették.

A felzavart kedélyek megnyugvása után rájöttek, hogy a klinikán a halotton tapasztalt izzadásszerű gyöngyözést a halának a hideg halottaskamrából a meleg boncterembe való jutása idézte elő, míg a temetőben észlelt emberi hangokat nem más, mint a közeli szeszgyárból jövő zúgás okozta.

Autógázolás a fővárosban

Bucuresti, február 6

Súlyos szerencsétlenség érte tegnap a fővárosban Bánffy Anna turdai szücs munkaslányt. A fiatal lány hónapok óta munkánélkül volt és ezért elhatározta, hogy Bucurestiben próbál szerencsét. Szombaton érkezett a fővárosba, amelynek nagy forgalmához nem volt hozzászokva és így történt, hogy vasárnap amint át akart menni az úttesten egy autó elgázolta. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

az aszlipar egítőkétesebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vesztékeviselő: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

A sarga veszedelem itt van a „kapu előtt”

Nem félünk senkitől .. mondta Romabana japangazdaságiügyvezetője

„Nem értjük a világ idegességét, a japán áruk olcsók és azonnal rossz néven veszik, ha árunkkal jelentkezünk”

Róma, február 8.

A Via Nomentana és a Viale Regina Margherita sarkán hatalmas, barátságtalan villában van a japán nagykövetség. Külföldi és római jelentések egyértelműen úgy tudják, hogy ebben az épületben készül a nagy haditerv Európa gazdasági megrohanására és a nagykövetség zárt ajtóinak mögött a pán-célszkevények mélyén már ott lekszenek a pontos kimutatások, mit mikor és hol kell eladni.

Informátorom, a nagykövetség magasrangú tisztviselője, erre a következőket mondotta:

— Európa és Amerika azt hiszik, hogy Japán fondoratos szándékból akarja az európai gazdasági életet tönkretenni. Erről szó sincs. A japán termelést s exportot nem az állam irányítja, hanem óriási központi vállalatok, amelyeknek neveiben is benne van, hogy rendes nyugati részvénytársaságok!

— De a részvények — vetették közbe — a japán állam tulajdonában vannak!

— Erről nem áll módomban nyilatkozni! — hangzott a rövid válasz. — Csak annyit mondhatok, hogy a dolgokat részvény-társaságok intézik.

A japán áruk olcsók tehát bizonyára sikerülnek. Nem tudjuk megérteni a világ idegességét. Egyelőre az a helyzet, hogy az Egyesült Államokkal szemben még mindig vagy 50 millió yen passzívát mutat a külkereskedelmi mérlegünk. Angliával szemben is van vagy 20 millió mínusz!

— De miként lehetséges, hogy a japán áruk ilyen fantasztikusan olcsók?

Japán újság

— A japán nevelésnek két alapja van. Az egyik a császárhűség és hazaszeretet, a másik a buzsido, mit talán bátorságra elovagiaságra lehetne fordítani. Az elsőnek eredménye, hogy az igazi japán mindenről lemond, ha hazájának szolgálat, a másikat pedig, hogy kevéssel beéri. Az egyik japán közmondás azt mondja: az igazi lovag akkor is fogpiszkálót vesz a szájába, ha üres a gyomra. Azaz: az üres gyomor korgását nem kell mindenkinek tudomására adni!

— Szép szép — mondom — de mi köze ennek a japán áruk olcsóságához?

Udvariasan bólint.

— Azonnal. A háború óta iparunk annyira racionalizálódott, hogy nagyon olcsón képes termelni. A munkás annyit fizetést kap amennyivel meg lehet elégedve. Persze a dolgot nem szabad az önk szemével nézni. Általában mondhatjuk, hogy a japán munkásszolgálat elégedett.

„Senkitől sem félünk”

— Nem félnek, hogy Európa és Amerika nem nézik tétlenül a japán áruk versenyét? Hiszen ha ők is így termelnének, akkor a fehér munkásnak sem jutna fogpiszkálónál egyéb?

Most különös kijelentés következik:

— Senkitől sem félünk mert mint külügyminiszterünk legutóbb is kijelentette, pacifista állam vagyunk. Semmiféle területi aspirációink nincsenek. Különben azonban, hogy félünk azonnal rossz néven veszik ha

jelentkezünk termékeinkkel és retorziókra gondolnak.

— De ha nincsenek területi aspirációik akkor miként magyarázza kérem a sanghai és mandzukoi eseményeket. És a készülő orosz—japán háborút?

Békés és büszke ország

— Végeredményben tehát — próbálok összefoglalni a dolgokat — Japánnak eszé ágában sincs területeket elfoglalni, dumi pingáruival nem akarja az európai piacot befolyásolni?

— Japán fejlődő ország, amelyet félreismernek százszázalékgig békés, de abba nem mehet bele hogy másodrendű hatalomnak tartsák és úgy is bánjanak vele! A japán árukat ugyanúgy megpróbálják eladni a japán kereskedők, mint az európai és amerikai kereskedők. Ami pedig a mi szoci-

— Sanghaiban és Mandzukóban komoly fontos érdekeink voltak. Ezeket meg kellett védenünk. Azt talán tudja, hogy Kinában milyen viszonyok vannak: ott pacifikálni kell. Mandzukóban is. Ami az orosz és japán közötti háborút illeti: mesebeszél és fantazmagória!

alis viszonyainkat illeti, ha munkabérek számításánál, mindig a yen harmadára esett árfolyamán kalkulálnak. Így persze például dollárban szörnyű eredményekre jutnak. De mint Európa olyan sok országában, úgy Japánban is független a yen belső vásárlóértéke a világpiaci értékektől. A japán munkásnak még mindig van egyéb ennivalója a fogpiszkálójánál!

Eddig tartott a nyilatkozat. Viszont megmaradnak a tények.

Panaszkodnak a kereskedők a magas adók miatt

Bucuresti febr. 8.

Az új kontingentálási intézkedések minden bizonnyal kényelmetlenül érintik majd a kereskedőket, akiknek fejtétlenül meg kell érezni azt a körülményt, hogy a kormány meg akarja nehezíteni a külföldi készáru behozatálát. Eppen ezért érthető a kereskedelmi kamarának az a panása, hogy az állam még mindig igen magas adókkal sújtja a kereskedőket. Most tehát országos mozgalmat kezdeményeztek a ka-

marák annak érdekében, hogy a kormány tegyen lépéseket abban az irányban, hogy a kereskedőkre kivetett adókat újból állapítsák meg még pedig az eddigitől eltérő kulcs szerint, mely igen mérsékelt legyen.

A kereskedők memorandumukban rámutatnak majd arra, hogy a jelenlegi adók a jövedelemnek legalább 30 százalékát emésztik fel, ami a mai körülmények között csaknem elviselhetetlenül súlyos tétel.

„A gyerekek az övé volt”

— írja a szerencsétlen diosigi anyja az elvetemült apáról

Diosig, február 8.

Az elvetemült diosigi gyermekgyilkos, Molnár Sándor szörnyű tette fölött még mindig nem csendesedtek le a hullámok a bihormegyei faluban. A lakosság még ma is felháborodva tárgyalja a minden emberi érzésből kivetkőzött Molnár bestiális tettét, amelyre mentséget nem lehet találni.

Oláh Katalin a meggyilkolt csöppseg szerencsétlen anyja ma levélben fordult a készítőiségünkhöz, melyben rámutat arra, hogy Molnár minden hazugsága dacára is a gyermek az övé volt. Szó sem volt arról, hogy Molnár azért nem vehette el a leányt, mert szülei nem tűrték volna meg az idegen gyereket. Molnár csupán a tartásdíjtól akart megszabadulni és ezért követte el a bestiális gyilkosságot.

A szerencsétlen anyja valósággal szája-tól vonta el a falatot, hogy gyermekét jó ellátásban részesítse és most élete egyetlen reményét ölte meg az elvetemült apa.

A kis csöppseg temetésén a falu apraja nagyja részt vett és őszinte részvéttel kísérték a kis gyermeket utolsó útjára. A temet-

tésen a tömeg egymást tiporva sietett előre és így történhetett, hogy a tolongásban Szűcs Eszter úgy meglökte Füzesi József-nét, hogy ez csaknem elesett. Emiatt Füzesiné haragra gerjedt s nekiment Szűcs Eszternek akit agyba-főbe vert. A temetésre összegyűlt közönség felháborodottan sietett a szorongatott helyzetben levő leány segítségére. Igen valószínű, hogy a kínos incidensnek a bíróság előtt lesz folytatása.

— Köszvényben szenved Ön? Köszvényes megbetegedéseknél tudvalevőleg hibás vérösszetételre alapuló anyagcsere-zavar áll fenn. A káros alkatrészeknek a vérből való eltávolítására a TOGAL különösen alkalmas. A Togal meggátolja a húgysav felgyülemelését és elősegíti a testből való kiválasztását. Több mint 6000 orvos nagyon elismerően nyilatkozott a Togal jó hatásáról.

3 oldal

Erdélyi Magyarok

1940. február 10.

Véresre vert a tüntető tömeg egy képviselőt

A hangulat a déli órákban továbbra is izgatott az egész fővárosban. Az uccák szokatlanul kihaltak. Valószínűnek tartják, hogy délután vagy legkésőbb este megismétlik az összecsapásokat. Az uccákon mindenütt tankokat állítottak fel és gépfegyveres spahik vigyáznak a rendre. A város középületeit is katonaság szálta meg. Délután az a hír terjedt el, hogy a városi polgárság megnyerte mára a haderőt is és újabb összecsapások esetén a katonaság is átpártol a rezsimellenes polgársághoz.

Délután a Madeleine templom előtt komoly és véres összecsapásra került a sor. A tüntetők néhány képviselőt is megtámadtak. Elfogták itt Roland radikális szocialista szenátort, aki az uccán azt a megjegyzést tette, hogy a rendőrségnek igaza volt az éjszaka, amikor a fegyverét használta.

A tömeg erre rávetette magát, minden ruháját letépte, majd méztelenül véresre verte.

Csak a rendőrök közbelépése után tudott kimenekülni szorongatott és veszélyes helyzetből.

Daladier miniszterelnök lemondása után Lebrun elnök rögtön telefonon hívta fel Tournefeueille városkában tartózkodó Doumergue-t, akinek felajánlotta a miniszterelnökséget.

Doumergue magas korára való tekintettel a meghívást ezúttal is elutasította.

A késő délutáni órákban politikai körökben híre terjedt el, hogy Doumergue számtalan politikus unszolására mégis hajlandónak nyilatkozott a kormányalakítást elvállalni.

Ugy tudják, hogy Doumergue csütörtökön délelőtt érkezik a fővárosba. Lebrun a volt elnök hazafias érzéseire hivatkozva, kérni fogja, hogy tekintsen el a nehézségektől és alakítson kormányt.

Az esti órákban újból kiéleződött a helyzet. A Boulevard Italiennon egy század lovascsendőr csak nagynehezen tudott magának utat törni. Nyomában vonult fel 3000 főnyi tüntető tömeg, akik a lovasokat közúttal futamidőre meg. Ez mintha jeladás lett volna, mert 9 óra tájban egyszerre újból kitörték mindenfelé a zavargások. A tüntetők rávetették megukat a rendőrökre és csendőrökre, úgy hogy a karhatalmi alakulatok kénytelenek voltak kivont karddal utat törni maguknak. A tüntetők ezután a vízüzemeket támadták meg. A postai alkalmazottak este általános sztrájkot proklamáltak. A szubvencionált színházakban lemondták az előadásokat. A lobogót valamennyi középületen félárbóca országot ték.

A parlament feloszlátását követelik a frontharcosok

Az Elysé palotában a volt frontharcosok és a hadirokkantok küldöttsége jelent meg, hogy Lebrun köztársasági elnöknek átnyújtsa az általuk egyhangúlag elfogadott határozati javaslatot. Az irat tartalmaz a következő:

— A volt frontharcosok, katonák, olyasok, akik a háboruban meg is sebesültek, békésen összejöttek, hogy az ártalmas botrányok ellen, amelyeket napról-napra fedeztek fel, tiltakozzanak és követelik a képviselőház annyira óhajtott feloszlátását. A mozgóörtség ok nélkül körülvette megsebesítette, visszalátte megverte, sőt többeket meg is ölt közülük, mindezt a belügyminisz-

ter és rendőrfőnökének utasítására, anélkül hogy rászolgáltak volna. A megdöbbentésünk nagy. Tegnap még békésen és fegyvertelenül mentünk az uccákra de a kihívásra holnap gránátokkal és régi hadiemielenkel

Általános sztrájkra készül a francia munkásság

A legújabb hírek szerint a munkásszervezetek általános sztrájkot készítenek. Az ülés a késő éjszakai órákban folyik. Ezzel akarnak ugyanis válaszul a reakciós városi polgárság provokációjára. Számolnak azzal, hogy Doumergue volt elnök aki már utban van Páris felé, pártokon felüli kormányt fog alakítani. Páris népének izgalma közben folyton növekszik. Elővigyázati okokból a kamara épületét este teljesen lezárták. A rendőrfőnök rendeletét, amely minden gyülekezést betilt, nem veszik figyelembe. A rendőrség most már semmit sem tesz, hogy a tömeget feloszlassa.

Az őszülés nem szégyen,

de eredeti hajszinét visszanyerheti a FLOREAL hajregenerator használatával. Nem festőszer! Régi bevált hajvix! 1 üveg ára 60 Lei.

Romániában kapható Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56.

A német sajtó ügyes sakkhuzásnak mondja a szovjet-magyar diplomáciai viszony helyreállítását

Budapest február 8.
A budapesti keresztény sajtó támadja a kormányt Oroszország jogi elismerése miatt. Felveti a kérdést, hogy a Budapestre költöző szovjetkövetség nem fogja-e agitációja céljaira felhasználni a helyzetet. Politikai körökben úgy tudják, hogy Magyarország első szovjet követe Arnoldi Jungerth lesz, aki eddig Rigában és Ankarában teljesített diplomáciai szolgálatot. A német sajtó élénken kommentálja Magyarországnak diplomáciai lépését és megalapítja, hogy ügyes sakkhuzás volt Magyar-

ország részéről.

Német politikai körökben Magyarország lépését azzal magyarázzák, hogy Magyarországnak szüksége van a szovjettal való gazdasági együttműködésre. A szovjet mind nagyobb politikai szerephez jut, legközelebb belép a Népszövetségbe és mint nagyhatalom állandó tanácstagságot is fog szerezni magának.

Sírból jövő hangokat hallott egy erdélyi község népe

Kibontották a sirt, hogy a község népe megnyugodjék

Turda, február 8.
Poiana községből a közelmúltban súlyos állapotban a klinikára szállították Popa Gheorghe 24 éves fiatalembert, aki betegség ellen széruminjekciót kapott. A beteg az injekciók után rövidesen meghalt. A klinika halottas kamrájába került ahonnan később hazaszállították és a faluban rendes szertartások szerint eltemették. Másnap, midőn a falu lakossága már felszabadult a gyászhangulat hatása alól, egyszerre az a hír szösznyra, hogy a halott fiatalember öreg edsapja a temetőben, — ahová fia sírjához látogatott el, — fia segítségét kérő hangját hallotta.

Erre a hírre sokan a temetőbe siettek ahol az apa önkívületi állapotban összefüggéstelen szavakkal bizonyítani igyekezett, hogy a sírből fia hangja hallatszik. A megjelentek re ez a megrázó jelenet oly erős hatással volt, hogy nagyrésztük szintén hallani vélte az öreg ember által hallott hangokat.

A jelenlevők között volt az elhunytak néhány közeli hozzátartozója is kik visszalelékeztek arra, hogy midőn a halottat a halottaskamrából a boncterembe vitték, aznak testén gyöngyöző vízcspepeket láttak amiből ők azt következtetik, hogy az elhunytat tényleg tetszhalottként temették el. A rokonoknak és az előadás borzalom

mal töltötte el a jelenlevőket, akik közül többen magukból kikelve a csendőrségre siettek, ahol az esetet jelentve engedélyt kértek a sír felbontására.

Ez a csendőrség közbenjöttével azonnal meg is történt. A koporsó felbontása után megállapítást nyert, hogy a halott éppúgy feküdt a koporsóban, mint ahogy eltemették.

A felzavart kedélyek megnyugvása után rájöttek, hogy a klinikán a halotton tapasztalt izzadásszerű gyöngyözést a hűlőn a hideg halottaskamrából a meleg boncterembe való jutása idézte elő, míg a temetőben észlelt emberi hangokat nem más, mint a közeli szeszgyárból jövő zúgás okozta.

Autógázolás a fővárosban

Bucuresti, február 6.
Súlyos szerencsétlenség érte tegnap a fővárosban Bánffy Anna turdai szilva munkalányt. A fiatal lány hónapok óta munkánélkül volt és ezért elhatározta, hogy Bucurestiben próbál szerencsét. Szombaton érkezett a fővárosba, amelynek nagy forgalmához nem volt hozzászokva és így időtént, hogy vasárnap amint át akart menni az uttesten egy autó elgázolta. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

az asztali és a borotválkozásban.
Vásárlási helyek: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

A sarga veszedelem itt van a „kapu előtt”

Nem félünk senkitől .. mondta Romabana japangazdaságiügyvezetője

„Nem értjük a világ idegességét, a japán áruk olcsók és azonnal rossz néven veszik, ha árunkkal jelentkezőnk”

Róma, február 8.

A Via Nomentana és a Viale Regina Margherita sarkán hatalmas, barátságtalan villában van a japán nagykövetség. Külföldi és római jelentések egyértelműen úgy tudják, hogy ebben az épületben készül a nagy haditerv Európa gazdasági megrohanására és a nagykövetség zárt ajtóinak mögött a pán-célszerekre mélyen már ott lekszenek a pontos kimutatások, mit mikor és hol kell eladni.

Informátorom, a nagykövetség magas-rangú tisztviselője, erre a következőket mondotta:

— Európa és Amerika azt hiszik, hogy Japán fondoratos szándékból akarja az európai gazdasági életet tönkretenni. Erről szó sincs. A japán termelést s exportot nem az állam irányítja, hanem óriási központosított vállalatok, amelyeknek neveiben is benne van, hogy rendes nyugati részvény-társaságok!

— De a részvények — vetették közbe — a japán állam tulajdonában vannak!

— Erről nem áll módomban nyilatkozni! — hangzott a rövid válasz. — Csak annyit mondhatok, hogy a dolgokat részvény-társaságok intézik.

A japán áruk olcsók tehát bizonyára sikerülk lesz. Nem tudjuk megérteni a világ idegességét. Egyelőre az a helyzet, hogy az Egyesült Államokkal szemben még mindig vagy 50 millió yen passzívát mutat a külkereskedelmi mérlegünk. Angliával szemben is van vagy 20 millió mínusz!

— De miként lehetséges, hogy a japán áruk ilyen fantasztikusan olcsók?

Japán díka

— A japán nevelésnek két alapja van. Az egyik a császárhűség és hazaszeretet, a másik a bussido, mit talán bátorrágra elvágottságra lehetne fordítani. Az elsőnek eredménye, hogy az igazi japán mindenről lemond, ha hazájának szolgálat, a második pedig, hogy kevéssel beéri. Az egyik japán közmondás azt mondja: az igazi lovag akkor is fogpiszkálót vesz a szájába, ha üres a gyomra. Azaz: az üres gyomor korgását nem kell mindenkinek tudomására adni!

— Szép szép — mondom — de mi köze ennek a japán áruk olcsóságához?

Udvariasan bólint.

— Azonnal. A háború óta iparunk annyira racionalizálódott, hogy nagyon olcsón képes termelni. A munkás annyi fizetést kap amennyivel meg lehet elégedve. Persze a dolgot nem szabad az önkéntes szemből nézni. Általában mondhatjuk, hogy a japán munkásosztály elégedett.

„Senkitől sem félünk”

— Nem félnek, hogy Európa és Amerika nem nézik tétlenül a japán áruk versenyt? Hiszen ha ők is így termelnének, akkor a fehér munkásnak sem jutna fogpiszkálónál egyéb?

Most különös kijelentés következik:

— Senkitől sem félünk mert mint külügyminiszterünk legutóbb is kijelentette, pacifista állam vagyunk. Semmiféle területi aspirációink nincsenek. Különböző azonban, hogy félünk azonnal rossz néven veszik ha

jelentkezünk termékeinkkel és retorziókra gondolnak.

— De ha nincsenek területi aspirációik akkor miként magyarázza kérem a sanghaji és mandsukoi eseményeket. És a készülő orosz—japán háborút?

Békés és büszke ország

— Végeredményben tehát — próbálom összefoglalni a dolgokat — Japánnak eszé ágában sincs területeket elfoglalni, dumpingáruival nem akarja az európai piacot befolyásolni?

— Japán fejlődő ország, amelyet felraiamernek, százszázalékgig békés, de abba nem mehet bele hogy másodrendű hatalomnak tartsák és úgy is bánjanak vele! A japán árukat ugyanugy megpróbálják eladni a japán kereskedők, mint az európai s amerikai kereskedők. Ami pedig a mi szoci-

— Sanghaji és Mandsukoban komoly fontos érdekeink voltak. Ezeket meg kellett védenünk. Azt talán tudja, hogy Kinában milyen viszonyok vannak: ott paci fialni kell. Mandsukoban is. Ami az orosz és japán közötti háborút illeti: mesebeszéd és fantazmagória!

alis viszonyainkat illeti, ha munkabérek számításnak, mindig a yen harmadára esett árfolyamán kalkulálnak. Így persze például dollárban szörnyű eredményekre jutnak. De mint Európa olyan sok országában, úgy Japánban is független a yen belső vásárlóértéke a világpiaci értékektől. A japán munkásnak még mindig van egyéb ennivalója a fogpiszkálójánál!

Eddig tartott a nyilatkozat. Viszont megmaradnak tények.

Panaszkodnak a kereskedők a magas adók miatt

Bucuresti febr. 8.

Az új kontingentálási intézkedések minden bizonnyal kényelmetlenül érintik majd a kereskedőket, akiknek fejtétlenül meg kell érezni azt a körülményt, hogy a kormány meg akarja nehezíteni a külföldi készáru behozatalát. Eppen ezért érthető a kereskedelmi kamaráknak az a panasz, hogy az állam még mindig igen magas adókkal sújtja a kereskedőket. Most tehát országos mozgalmat kezdeményeztek a ka-

marak annak érdekében, hogy a kormány tegyen lépéseket abban az irányban, hogy a kereskedőkre kivetett adókat újból állapítsák meg még pedig az eddigitől eltérő tules szerint, mely igen mérsékelt legyen.

A kereskedők memorandumukban rámutatnak majd arra, hogy a jelenlegi adók a jövedelemnek legalább 30 százalékát emésztik fel, ami a mai körülmények között csaknem elviselhetetlenül súlyos tétel.

„A gyerek az övé volt”

— írja a szerencsétlen diosigi anya az elvetemült apáról

Diosig, február 8.

Az elvetemült diosigi gyermekgyilkos, Molnár Sándor szörnyű tette fölött még mindig nem csendesedtek le a hullámok a bihormegyei faluban. A lakosság még ma is felháborodva tárgyalja a minden emberi érzésből kivetkőzött Molnár bestiális tettet, amelyre mentseget nem lehet találni.

Oláh Katalin a meggyilkolt csöppseg szerencsétlen anyja ma levélben fordult szerkesztőségünkhöz, melyben rámutat arra, hogy Molnár minden hazugsága dacára is a gyermek az övé volt. Szó sem volt arról, hogy Molnár azért nem vehette el a leányt, mert szülei nem tűrték volna meg az idegen gyereket. Molnár csupán a tartásdíjtól akart megszabadulni és ezért követte el a bestiális gyilkosságot.

A szerencsétlen anya valósággal szája-tól vonta el a falatot, hogy gyermekét jó ellátásban részesítse és most élete egyetlen reményét ölte meg az elvetemült apa.

A kis csöppseg temetésén a falu apraja nagyja részt vett és őszinte részvételt kísérték a kis gyermeket utolsó útjára. A teme-

tésen a tömeg egymást tiporva sietett előre és így történhetett, hogy a tolongásban Szűcs Eszter úgy meglökte Füzesi József-nét, hogy es csaknem elesett. Emiatt Füzesiné haragra gerjedt s nekiment Szűcs Eszternek, akit agyba-főbe vert. A temetésre összegyűlt közönség felháborodottan sietett a szorongatott helyzetben levő leány segítségére. Igen valószínű, hogy a kínos incidensnek a bíróság előtt lesz folytatása.

— Köszvényben szenved Ön? Köszvényes megbetegedéseknél tudvalevőleg hibás vérösszetételre alapuló anyagcsere-zavar áll fenn. A káros alkatrészeknek a vérből való eltávolítására a TOGAL különösen alkalmas. A Togal meggátolja a húgysav felgyülemelését és elősegíti a testből való kiválasztását. Több mint 6000 orvos nagyon elismerően nyilatkozott a Togal jó hatásáról.

Erdélyi Magyarok

3 oldal

Február 10.

KI A GYILKOS?

— És a pincér nem emlékszik különösebb vendégre?

— Répafejű ember! — legyintett Mr. Smith bosszusan. — Nem emlékszik az sem mire, kérem. De a pénzre nagyon ügyel és megbízható, tisztességes ember. Hűségesen elszámol az utolsó fillérig. Ezért is tartom.

— Nem válhatnak pár szót a mindenes fiuval? — kérdezte Andy — aki fölszámolta a kést!

— Hogyne, azonnal küldöm — felelte Mr. Smith készségesen. — Nekem ugyanis a vendégem után kell nézmem.

A riporter elgondolkozva nézett körül a teremben. Elképzelte, milyen dühös lenne, tett Kennedy, amikor minden pozitív eredmény nélkül ment el innen. Megtudta ugyan, hogy a kés honnan származott — és ez nagyon fontos nyom volt — de egyetlen lépéssel sem vitte közelebb a gyilkoshoz. A nyomozás vékony fonala ismét elszakadt a detektív tovább tapogatózhatott a sötétben!

— Parancsol velem, sir? — toppant Jim Prosser a riporter elé.

A fiúnak szemmel láthatóan lógott az orra és gyanakvó tartózkodás bujkált szürkéseiben. Nagyon leverte a családás, hogy nem kaphatta meg a 10.000 fontot és végképen kiábrándult a Scotland Yardból.

— Mi a baj, öcskös — szólította meg Andy tréfásan. — Ugy nézel mint a fazekas, akinek feldúlt a szekere és minden cserepedénye összetört. Pedig én ha a te helyedben volnék, cigánykereket hánynék örömmel benne!

Ez a beszéd tetszett Jimnek, mert új reményeket fakasztott. Mindjárt el is vigorodott és ravaszkodóan hunyorogva kérdezte:

— Hogyan tetszik ezt gondolni sir?

— Hát a tizezerre gondolkodok Jim tudod!

— Ojjé! — legyintett a fiu sóhajva. — Annak már lőttek. A gazda kapja nem én! Már meg is mondta.

— Már hogy kapná a gazdád Jim? — csóválta a fejét Andy.

— De mikor a kés az övé! — aggódott Jim.

— Csakhogy nem ő volt a Scotland Yardon, hanem te és a jutalmat az kapja, aki fölhiyta a rendőrség figyelmét a kése.

— Az ur is zsaru? — kérdezte Jim neki bátorodva.

— Dehogyan nevetett Andy. — Ujjaigró vagyok.

— Nem írná meg kérem, hogy én akadékoskodom rá a kése először — könyörgött Jim bátorításként. — Ez nagyon segítene rajtam.

— De mennyire megírom fiam! Még pedig vastag betűkkel írom meg. De neked is segítened kell, amiben tudsz.

— En tudok valamit — azott Jim hirtelen, meghalkítva a hangját — Ezt senki se tudja, a zsarumak se mondtam el mert nem kérdezte.

— Nos ki vele! — biztatta Andy.

— A kést egy vagy két nappal, talán éppen a gyilkosság napján lopták el — mondtotta Jim komolyan.

— Honnan tudod? És bizonyosan tudod.

— Hogyne! — felelte Jim gyorsan. — A gyilkosság szerdán történt ugye? Nos hát tértől, vagy kedden még kezemben volt a kés.

— De azt nem tudod, hogy ki lophatta el azt a kést?

Jim szótlanul rázta a fejét.

— Jól van fiam, most elmehetsz — mondta Andy. — Légy nyugodt, hogy lesz rád gondom. Majd beszéllek Mr. Van Doornnal a jutalomról és biztosítalak, hogy kapni fogsz valamit.

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarok

Február 10.

4 oldal

SPORT

5:2-re kapott ki a bucuresti-i CFR.

Bucuresti, február 8
A bucuresti CFR turacsapata első meccsét Metzben játszotta, ahol az FC Metz együttesével vette fel a küzdelmet. A CFR 5:2 arányú érzékeny vereséget szenvedett. A jelentés arról számol be, hogy a fővárosi

együttes széteső játékot produkált. A román csapat góljait Barbu II. és a brassy CFR-ből kölcsönvett Csomag lőtték.

A CFR legközelebbi turameccsét — az eredeti tervek szerint — Párisban fogja játszani, reméljük, nagyobb sikerrel.

Meisl csapata is gyenge

Bécs, február 8
Meisl nagynehezen összehívította a válogatott csapatot. Az osztrák csapat meglepetése, hogy Sindelar és Schall a "Wundermannschaft" oszlopos tagjai ezúttal kimaradtak és a Rapid immár Bécsben nagyhirű belső triója került az oroszok elleni csapat

ba. Az osztrák válogatott csapat a következő: Platzer (Admira) Sicar, Sesta (Wagner, Smistik (Rapid), Nausch (Austria), Zischek (Wacker), Kaburek, Bican, Binder (Rapid), és Viertel (Austria). A tartalékok pedig: Franzl és Mock

Összeállították a magyar profivalogatottat

Budapest, február 8
A profisövetség kápiánya, Fábán Pál tegnap este összeállította azt a válogatott futbalcsapatot, amely vasárnap Rómában játszik. A csapat a következő: Szabó Sternberg, Futó, Egri Mór, Lázár, Tamásy

Cseh, Jávör Kocsis Déri.
Tartalék: Háda, Polgár, Lyka és Pusztay. Hat újpesti három hungarista és két ferencvárosi játékos van a csapatban, ami feltétlenül meglepetésnek számított.

Külföldi turára megy a Ripensia?

Timisoara, február 8
Az országos bajnokcsapat a Ripensia előnyös ajánlatot kapott Svájcban és Franciaországból turameccsek lejátszását illetően. A kiváló timisoarai profik eddig négy meccsajánlatot kaptak és indulásukat ahhoz

kötik, hogy az eddigi négyhez még két meghívást nyerjenek. Ha ez sikerül — ami valószínűnek látszik — akkor a Ripensia február 15-én indul külföldi útjára, amely az előjelek szerint 14—18 napot vesz igénybe. A proficsapat 14 játékost vinne magával.

Magyar asztalitennisz győzelmei

Hilversum, február 8
Barna és Szabados, a két világhírű magyar asztali teniszjátékos vendégszereplése teljes magyar sikert hozott. A két magyar játékos fölényesen verte minden ellenfelet: a döntőben pedig Barna 6 ponttal győzött

Szabados ellen. Párosban a magyarok 12 pont előnyt adtak ellenfeleiknek de így is győztek. A közönség lelkesen ünnepelte őket és szép tiszteletdíjakat adtak a verhetetlen magyar versenyzőknek.

APRO SPORTHIREK

Román győzelem a bob világbajnokságban. A németországi Engelbergben lezajlott évi bob világbajnokság újabb román győzelmet hozott. A páros világbajnokság megszerzése után most Frimm mérnök a román versenyzők legkitünőbb tagja győnyörű teljesítményével a bob egyes világbajnoka lett.

A jéghekk világbajnokság. Kedden kezd

ült sor a jéghekk világbajnokság első vigaszmerközéseire, amelynek során Anglia 3:0 arányban megverte Belgiumot. Ezután a középdöntő első mérkőzését játszották le. Kanada kapuzáratos játékkal 9:0 arányban megverte Franciaországot.

Borotra kikapott a francia fedett pályás teniszbajnokságban. Az elődöntőben a német Schröder 6:2, 2:6, 6:4, 3:6, 6:3 arányban győzött elene.

RADIOMŰSOR

PENTEK

Budapest, 6.45: torna, Utána: gramofon. 9.45: Hírek. 10: Felolvasás, 12: Hírórájelentés. 12.05: Jelen Szept. balalajka zenekara. 12.40: Hírek. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 1.30: Állás

talán Zenészek Szimfonikus Zenekara. 2.40: Hírek, piaci árak árfolyamhírek. 3.30: A rádió diákglóriája. 4: Kertész Kálmán előadása. 4.45: Hírek. 5: Felolvasás. 5.30: gramofon. 6: Gyorsirótanfolyam. 6.30: Fejes szimfion és jazz-zenekara. 7.30: Felolvasás. 8: Operetttrészetek. 9.45: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. 11.10: Franciányelvű előadás. 11.25: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara.

Elfogták a sâniobi rablógyilkosokat

Sălărdon fogták el a bestiális bűnözőket három fiatalember személyében. -- a gyilkosok bevalótták, hogy a pénzért ölték meg özv. Reteknét és fiát. Keresnek egy titokzatos asszonyt, akit a felbujtónak tart a csendőrség

Helyszínre kiküldött tudósítónk a gyilkosok elfogatásáról az alábbi jelentésben számol be:

A sâniobi kettős gyilkosokat közel két-heti lázas és izgalmas nyomozás után végre sikerült elfogni. A sâlărđi csendőrszék elvezetője, Calacal Nicolae tegnap elfogta a sâniobi gyilkosokat

három sâlărđi fiatalember személyében, akik beismerték a gyilkosságot és azt is, hogy a pénze miatt gyilkolták meg özvegy Reteknét és fiát.

A gyilkosok 3300 lej készpénzt vittek magukkal. Megtalálták náluk a véres kést is.

A gyilkosokat vasraverve Sâniobra kísérték, ahol ma eljátszatják velük a gyilkosságot. Stanculescu csendőrkapitány is a helyszínére utazott.

A sâniobi első gyanúsítottakat Hirsch Márton és özv. Retekné testvérét szabad lábra helyezték.

Sălărđ népe megborzadva áll a csendőrség épülete előtt, amelyben megvasálva ülnek a gyilkosok: Kocsis József, Biró Károly, Titz József, mindannyian napszámosok fiatal házaspár, valamint Tóth Juliánna 41 éves bábaasszony és ennek 17 éves Juliánna nevű leánya.

A nyomozás eredménye Romcea János járásőrmester és Sereteanu magán-detektiv főnök érdemei, akik részletesen emondják azt, hogy hogyan követték el a gyilkosok a gyilkosságot és miképpen fogták el a gyilkosokat.

Egy titokzatos fiatalasszony a felbujtó

A gyilkosság előkészítését egy fiatal a feltűnően szép sâlărđi nő eszelte ki, aki jelenleg eltűnt Sâlărđról, de a csendőrség hiszi, hogy igen hamar kézrekeríti. Ez a rejtélyes nő, aki úgy látszik, hogy egy rablóbanda élén áll megtudta, hogy özvegy Retek Józsefné állítólag 86 ezer lej rejtveget odahaza. Megbeszélte a gyilkosság tervét Tóth Juliánna bábaasszonnyal, aki közölte a három gyilkossal, azt a tervet, miképpen lehetne hozzájutni a pénzhez.

Negyedikén délután a három legény Sâniobra ment, ahol egy Erdélyi nevű embertől megkérdezték, hol laknak Retekék, akitől bort akarnak venni. Erdélyi megmutatta a házat, mire a legények bekopogtak Retekékhez.

Igy történt a gyilkosság

— Bort akarunk venni — mondotta Kocsis József, amikor beléptek Retekék házába. A fiatal Retek István erre bort hozott fel a pincéből és poharakat tett az asztalra. Hozzákezdtek a kóstoláshoz. Egy óvatlan pillanatban, amikor a fiatal Retek kiment a szobából, 16 darab mérges pasztillát tettek Retek István poharába.

Amikor a fiatal Retek bejött, koccintottak. Alig itta meg Retek István a bort, elszédült és leesett a székről. Erre Biró és

Időjárás

Megélénkülő szél, esetleg csapadék. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Titz lefogták az öreg asszonyt, míg Kocsis József rávetette magát a földön fetregő Retek Istvánra.

— Hol a pénz? — ordította Kocsis József és fojtogatni kezdte Reteket. A közben

magához tért Retek dulakodni kezdett támadójával, mire Kocsis József kirántotta a csizmaszárából az élesre fent kést és előbb hátba, majd többször szíven szúrta Retek Istvánt.

Megölik az anyát is

Szegény özvegy Retek Józsefné féláljoltan nézte, miként végeznek fiával.

— Add elő a pénzt te kutya! — kiáltott most már Kocsis József az özvegyasszonyra. ki sirva könyörgött, hogy ne bánták mert nincs pénze. De a legények nem hittek az asszonynak.

— Téged is megölnék, ha nem adsz pénzt — mondotta Kocsis József. Erre az asszony nagynehezen előkotort néhány lejt és átadta a gyilkosoknak. A gyilkosok erre az öregasszonynak átvágták a nyakát és elávoztak Retekék házából.

Szervezett rablóbanda tagjai voltak a gyilkosok

A csendőrmester a gyilkosok lakásán házkutatást tartott és az egyiknek lakásán listát talált, amelyen hét embernek a neve volt felírva. A gyilkosok vallomása szerint ezt a hét embert is el akarták tenni láb alá. Balogh István nevű sâlărđi gazda házába két revolvert és 5 goyót találtak, amelyet a gyilkosok rejtettek oda. A csendőrség bűnjelként ezt is lefoglalta.

A jelekből ítélve szervezett rablóbanda működött Sâlărđon és amenyiben ez az első kísérletük sikerült volna, úgy egészen bizonyosan még számos gyilkosságot hajtottak volna végre.

Sălărđ község népe megriadva áll a borzalmas esemény előtt és a legnagyobb hálálkodással beszélnek a járásőrmester és Sereteanu magán-detektiv munkálkodásáról.

hatásos gyógyszer

Rheuma | Oldócszása | Ideg- és főlájás
Köszvény | Spangolnátha | Hüléses megbetegedések
Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Bármely hangzatosan is dicsérnek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nél több írásbeli orvosi véleményt felmutatni. Togal semmivel sem pótolható! Egy kísérlet Ont is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Csendélet Iasi megyében

Az iskolaigazgató összeverte a tanfelügyelőt

Jasi február 8

A megyei tanfelügyelő felülvizsgáló körúton volt de az egyik faluban az iskolaigazgató reátámadt és súlyosan összeverte. A tanfelügyelő, Joan Apostoloe fejlen tést tett támadója, Vasile Popa ellen aki revolverrel támadt rá és megakadályozta hivatalos munkája végzésében. Csak a községi bíró közbelépésére tehetett eleget kö-

telességének. A vizsgálat alkalmával súlyos pénzügyi szabálytalanságokat fedezett fel az iskola vezetésénél és sok hivatalbeli visszaélést, amelyeket az igazgató követett el. A tanulóktól különböző címenek nagy összegeket szedett fel, heteken keresztül be se ment az iskolába. A tanfelügyelő kért az iskola igazgató elbocsájtását. A miniszterium vizsgálatot rendelt el az ügyben.

Nyolctagu pénzhamisítóbandát fogott el a devai csendőrség

Deva, február 8

A hunedoara megyei csendőrség nyolctagu pénzhamisító bandát szállított át a helybeli ügyészség fogházába. A megyei csendőrségnek tudomására jutott, hogy Tomuta Avram és Man Gligore hamis százejesekeket hoztak forgalomba. A csendőrség bevezette a nyomozást, amelynek során megállapította, hogy a bűncselekményben részt-

vettek Tomuta és Man feleségei is és annak kívül Pacurar Gheorghe, Vasile Dumitru, Banu Alexandru és Tomuta Stefan. Valamennyiüket letartóztatták és átkísítették a cluj ügyészség fogházába.

5 oldal

Erdélyi Magyarság

Február 14.

Megszöktette, majd megölte sógoraszonyát egy krakkói fakereskedő öccse

A dúsgazdag fakereskedőt, mint felbujtót a rendőrség letartóztatta

Páris, február 8.

Tíz évvel ezelőtt nemcsak a párisi, hanem az egész európai sajtó napokig foglalkozott azzal a rejtélyes gyilkossággal, amely Tréport franciaországi fürdőhelyen történt. 1923 július 11-én hajnalban a tréporti kaszinó egyik krupiéja lement sétálni a tengerpartra és a

homokban egy meggyilkolt nő hulláját találta.

A vizsgálat csak annyit tudott megállapítani, hogy a nő négy revolverlövessel meggyilkolták, de nem sikerült tisztázni sem az áldozat sem a gyilkos személyét. A nő a gyilkosság elkövetése előtt néhány órával az esti vonattal érkezett egy férfi társaságában. A férfi csupán bekísérte az asszonyt az egyik hotelbe, de ő maga nem nyitott szobát. Az asszony lerakta bőröndjeit a hotelben és azzal, hogy a bejelentő lapot majd másnap tölti ki távozott. Bőröndjeit megtalálták a szállodában de semmilyen olyan írás nem akadt, amely elárulta volna, kicsoda a meggyilkolt asszony.

Most tíz év után Laparre dieppei államügyész egymásután négy névtelen levelet kapott Párisból. A névtelen leveleket Nemo aláírással ugyanaz az ismeretlen ember küldte. Az első névtelen levél felhívta az ügyész figyelmét arra, hogy a Tréportban meggyilkolt asszony egy lengyel nő volt. Ekkor érkezett a második majd a harmadik levél, amelyben már határozottan azt írta a levélíró, hogy a meggyilkolt asszony Ziffer Waldemar volt osztrák-magyar főhadnagy elvált felesége. Legutolsó névtelen levelében közli Nemo, hogy a gyilkos — az áldozat sógora, Ziffer József.

Ezekután megindult a nyomozás, melybe belekapcsolódott a párisi rendőrség is. A párisi büntetői rendőrség érintkezésbe lépett a varsói és krakkói rendőrséggel és így sikerült 10 év után fényt deríteni a tréporti gyilkosság minden részletére. Ziffer Waldemar, aki krakkói születésű, a világháborút mint osztrák-magyar főhadnagy harcolta végig, majd a háború után fakereskedő lett Krakkóban. Feleségül vette a szép Krupa Helénát, akivel tekintélyes hozományt kapott. Néhány év alatt Ziffer Waldemar elköltötte felesége pénzét. Most már az volt minden célja, hogy szabaduljon feleségétől, annál inkább, mert egy gazdag leánynak udvarolt, akit feleségül akart venni.

Itt kapcsolódik be az eseményekbe Ziffer József, aki jómegjelenésű, elegáns férfi. Az eddigi adatok szerint Ziffer József a

bátyja felkérésére udvarolni kezdett az asszonynak, meghódította és Krakkóból magával vitte Berlinbe. Berlinből 1923 júniusában Brüsszelbe utazott a szerelmes pár. A belga fővárosból Tréportba, a kis francia fürdőhelyre vitte Ziffer József az asszonyt, nyilván azzal az eltökélt szándékkal, hogy itt végez vele. Már az első este levitte sétálni a csendes tengerpartra

az asszonyt és négy revolverlövessel megölte.

Előzőleg gondoskodott arról, hogy eltüntesse az asszony minden írását. A gyilkos vére tette végrehajtása után rögtön elutazott Franciaországból.

zott Franciaországból.

A gyilkosság után Ziffer Waldemar Krakkóban bejelentette felesége eltűnését. A hatóságok holtta nyilvánították Ziffernét és ezután Ziffer Waldemar másodszor is megnősült elvette a dúsgazdag leányt, aki nek már felesége életében udvarolt. Ma egyike Krakkó leggazdagabb embereinek. Krakkóból érkezett jelentés szerint a párisi rendőrség értesítése után Ziffer Waldemart letartóztatták. Az a vád elene, hogy Ziffer József az ő felbujtására és felkérésére ölte meg Ziffernét.

Targu-Mures szenzációja

A vonat elé vetette magát egy fiatal szerelmes leány

Előbb színházba ment, azután végzett magával

Targu Mures, február 8.

Vasárnap este 9 órakor telefonon értesítette az alsó vasuti állomás főnöksége a központi rendőrséget, hogy az állomás közelében egy borzalmasan összeroncsolt női hullát találtak. A rendőrség emberei azonnal a helyszínre siettek, ahol csakhamar megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen lány Szabó Ágnes fiatal munkáslánnyal azonos, aki öngyilkossági szándékkal a vonat elé vetette magát.

A rendőri nyomozás szerint egy szomorú szerelmi tragédia megrázó részleteire tett pontot a szörnyű öngyilkosság, amelyről az alábbi tudósításunk számol be:

Szegény munkáslány sorsa

Szabó Ágnes meglehetősen egyszerű szegényes életet élt. Pál Sándor asztalos mester műhelyében dolgozott, mint politurózó leány. Szűkös keresete alig fedezte a mindennapit, de a fiatal leányt ez nem szomorította el. A fiatal csinos leánynak több udvarlója is volt, akik közül az egyiknek komoly szándékai is voltak.

Szabó Ágnes szülei hét évvel ezelőtt meghaltak. Azóta nagybátyjával, Farkas Ferencnél lakott. Farkas Ferencné, az öngyilkos leány nagynénje a rendőrségen tett vallomásaiban emlídté, hogyan töltötte az utolsó délutánját a leány.

Színház után a halálba

A leány vasárnap délután három órakor ment el hazulról. Rokonainak azt monddta, hogy udvarlójával a színházba megy. Este lett, de a család nem gyanakodott, mert több ízben megtörtént, hogy a leány a műhelyben aludt és így nem lepődtek meg azon sem hogy most nem jött haza.

Megállapítást nyert, hogy a leány udvarlójával délután a moziban volt, ahonnan a színházba mentek. Este háromnegyed kilenc órakor a két szerelmes elvált egymástól a legjobb hangulatban. A fiatalember hazament, míg a leány kiment a pályaudvarra, ahova ekkor futott be az esti vegyes vonat.

A leány megállt az állomás közelében a sötétben és amikor a vonatot közeledni hallotta, a sínekre vetette magát.

A Reghin felől közeledő vonat mozdony

keresztülgázolt a leány testén, majd miután a mozdonyvezető a sötétben mit sem vett észre, az összes kocsik áthaladtak a holttesten.

A hatóság közgei rettenetes állapotban találtak a hullára.

A holttest feje teljesen el volt szakítva törzsétől és néhány centiméterre hevert a sínektől. Levágta a vonat a holttest lábait is. A hulla nyakában selyemsál volt, míg a nyelve kiógott a szájából. Emiatt először gyilkosságra gondoltak, de a boncolás megállapította, hogy ez az eset nem áll fenn.

Szabó Ágnes zsebében mindössze három lejt és egy kis tükröt találtak. A vizsgálat során még egy levelet is fedeztek fel a sínek mellett, amely Szabó Irénnek, az öngyilkos nővérének szót. A levelet átadták a leánynak és ebből minden kétséget kizáróan meg lehetett állapítani, hogy öngyilkosság történt.

Hogy azonban az öngyilkosságra mi vitte rá az életvidám fiatal leányt, teljes pontossággal nem lehetett megállapítani. A rendőrség kihallgatta Szabó Ágnes rokonait valamint udvarlóját is. A kihallgatás eredménye sem világítja azonban meg teljesen a tragikus esetet. Legnagyobb annak a valószínűsége, hogy a leány félt attól, hogy házasságából semmi sem lehet és ezért elkeseredésében szánta el magát a végzetes lépésre.

**Veszek
őcska ólmot**

Cim a kiadóban

MAKULATURA újságpapír megannyi és nagyban kapható Páster Ede papírházában.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

műtermében

Oradea, Str. Alexandru 4., művészi lev. lap

6 darab csak **70** lei.

Keresek középkorú, megbízható munkabíró mindenestől tanyára aki minden fusi munkát vállalna. Címet a kiadóba kér.

Episcopial szövetkezet március elsejéig belépésre üzletvezetőt keres. Választási leír 18-án, Bővebbet Rácz József elnöknel.

6 oldal

Erdélyi Magyarság

Február 10.